

Handläggare
Lisa Gagnerud
Telefon: 08-508 25 121

Till
Socialnämnden
2017-02-20

Ansökan om tidsbegränsat bidrag för arbete med peer support

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att bevilja tidsbegränsat bidrag till föreningen Nationell samverkan för psykisk hälsa Stockholms län (NSPH) med 3,5 miljoner kronor.
2. Socialnämnden ger förvaltningsdirektören i uppdrag att teckna avtal med föreningen NSPH.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Veronica Wolgast
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen har under de senaste två åren samarbetat med föreningen Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) kring projektet *Peer support Stockholm*. Peer support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning blir professionellt verksamma inom vård och omsorg för att stötta brukare i deras återhämtningsprocesser.

I stadens budget för 2018 beslutade kommunfullmäktige att avsätta fyra miljoner kronor för arbete med peer support och gav socialnämnden i uppdrag att implementera och sprida peer support i staden. I budgeten framgår också att socialnämnden i samarbete med stadsdelarna ska verka för fler peer supportrar i socialtjänstens verksamheter. Socialförvaltningen anser att samarbetet med föreningen NSPH har fungerat tillfredsställande och förordar därför ett fortsatt nära samarbete kring projektet. Förvaltningen föreslår att föreningen NSPH:s ansökan beviljas och att 3,5 miljoner kronor utbetalas till föreningen NSPH för fortsatt drift av projektet, under perioden 2018-03-01 till och med 2018-12-31.

Bakgrund

Nationell samverkan för psykisk hälsa, NSPH, är ett nätverk av patient-, brukar- och anhörigorganisationer inom det psykiatriska området. I Stockholms län samverkar tio olika föreningar som var för sig representerar människor med olika former av psykisk ohälsa och sjukdom, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, ätstörningar, självskadebeteende, beroendeproblematik och suicidalitet samt deras anhöriga. Under 2017 ombildades NSPH från nätverk till en helt fristående organisation med en egen självständig ekonomi.

Inom ramen för Stockholms handlingsplan för socialpsykiatri (2013-2017) tog staden fram en strategi med syfte att stärka enskilda brukares delaktighet och inflytande på boenden och sysselsättningar. Bland annat beviljade socialförvaltningen projektmedel till flera utförarverksamheter för att öka deltagares eller boendes delaktighet och inflytande. Projekten finansierades med PRIO-medel (PRIO står för *Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa*). Ett led i strategin var även att utveckla samarbetet med brukar- och intresseorganisationer kring delaktighet och inflytande. Brukar- och intresseorganisationer kunde därför söka projektmedel för att tillsammans med staden driva utvecklingen inom området framåt. Med hjälp av dessa projektmedel startade flera intresseorganisationer gemensamt det tvååriga projektet *Peer Support Stockholm*. Beslutet fattades den 22 februari 2016 och medlen betalades ut kort därefter. Projektet är finansierat till och med den 28 februari 2018. Föreningen Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) i Stockholms län är projektägare och en av medlemsorganisationerna, Riksförbundet för social och mental hälsa (RSMH) har fram till 31 december 2017 varit medelsförvaltare och arbetsgivare. I nära anslutning till socialförvaltningens beslut beviljades föreningen NSPH:s riksorganisation medel från Allmänna arvsfonden för att utveckla arbetet nationellt.

Peer supportarbetet har under 2017 fortsatt inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa. Medel har utbetalats till medelsförvaltaren RSMH som har varit arbetsgivare och använt dessa till bland annat lönekostnader för stadsdelsförvaltningarnas peer supportrar.

Peer support är en ny företeelse i Sverige men är dock vanligt förekommande i vissa andra länder, till exempel i USA och Storbritannien. I Sverige har peer support projekt även startats upp i Göteborg och håller på att startas i Skåne och Västernorrland.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 14 februari

och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 15 februari.

Ärendet

I Stockholms stads budget för 2018 får socialnämnden i uppdrag att i samarbete med stadsdelarna verka för fler peer supportrar i socialtjänstens verksamheter. En av aktiviteterna för socialnämnden är att sprida och implementera arbetet med peer support i stadsdelarna. För att genomföra uppdraget har kommunfullmäktige avsatt fyra miljoner kronor. Stadsdelsnämnderna ska enligt budgettexten säkerställa tillgången till insatsen peer support genom att verka för fler peer supportrar i socialtjänstens verksamheter. Att antalet peer supportrar ökar i staden innebär att fler brukare ges möjlighet att få professionellt kamratstöd i form av peer support.

Föreningen NSPH har inkommit med en ansökan om tidsbegränsat bidrag som ska användas till löner och övriga omkostnader för arbete med spridning av peer support i staden.

Peer support är ett tydligt budgetuppdrag och därmed bör nämnden beredas möjlighet att följa projektets utveckling. Förvaltningen bedömer att det är av vikt för den framtida implementeringen att nämnden kan följa processen, hållas informerade och delaktiga.

Vad är Peer support?

I remissversionen för socialstyrelsens nationella riktlinjer för schizofreni beskrivs peer support som brukarspecialister som kan fungera som motiverande förebilder, återupprätta hopp och etablera goda relationer genom att dela med sig av sina erfarenheter av ohälsa, vård, stöd och återhämtning. Socialstyrelsen rekommenderar att stöd i form av brukarspecialist kan erbjudas inom ramen för forskning och utveckling. Motiveringen till rekommendationen är att åtgärden ger en liten positiv effekt på självrapporterad grad av återhämtning, men det vetenskapliga underlaget är begränsat och resultat på andra viktiga effektmått saknas. Utvärderingar och studier pågår.

Nedan följer några exempel på arbetsuppgifter inom ramen för socialpsykiatriska verksamheter, såsom bostäder med särskild service, stödboenden, sysselsättningar, träfflokaler eller inom personligt ombuds verksamhet.

Peer supporten ska:	Peer supporten ska inte:
ha coachande samtal med deltagare/boende,	ha behandlande samtal med deltagare/boende,
fokusera på deltagarnas/de	ha synpunkter på

boendes vardag,	deltagarnas/de boendes läkemedel eller behandling,
komplettera övrig personals arbetsuppgifter,	ersätta övrig personals arbetsuppgifter,
ha ett återhämtningsfokuserat perspektiv,	fokusera på deltagarens/den boendes historia,
tipsa om och samverka med andra stödresurser, som boendestöd, personligt ombud och case manager,	ta över rollen som boendestöd, personligt ombud eller case manager.
ingå i nära samarbete med lokala/regionala brukarorganisationer (t.ex. som anställd),	
ingå i personalgruppen och samarbeta med dem för att stötta den boende/deltagarens återgång till en meningsfull och fungerande vardag.	

Utveckling av peer support i staden

För närvarande finns fem peer supportar inom stadens olika verksamheter. Två arbetar på sysselsättningsverksamheter, en på träfflokal, en på Bostad först och en på Arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet, Alfa.

De peer supportrar som föreningen NSPH anställer deltar i utbildning och handledning för att klara sitt uppdrag. När en verksamhet anställer en peer support får verksamhetens medarbetare en kortare introduktionsutbildning om vad tjänsten innebär.

Jämställdhetsanalys

Hittills har två män och tre kvinnor anställts som peer supportrar. I tillsättningen av tjänster ska en jämn könsfördelning eftersträvas. I sin ansökan beskriver föreningen NSPH att de försöker eftersträva så stor spridning som möjligt vad gäller erfarenheter bakgrund, funktionsvariation, kön och ålder och kulturell bakgrund. Peer supportrarna ska också fortbildas kring frågor som rör intimitet, kön, sexualitet, etnicitet och makt.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen ser positivt på att fortsätta samarbetet med NSPH kring peer support. Förvaltningen anser att *Peer support Stockholm* har god potential att fortsätta främja inflytande och delaktighet på exempelvis boenden och sysselsättningar. Peer

support innebär en betydande påverkan på stadens möjlighet att arbeta med brukarinflytande på ett professionellt sätt.

Socialförvaltningen anser att samarbetet med föreningen NSPH har fungerat bra under projektets gång. Utöver peer support förkommer det att verksamheter anställer brukare med olika typer av anställningsstöd. Förvaltningen menar att föreningen NSPH:s modell är mer gynnsam för verksamheterna och för de anställda personerna med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Föreningen NSPH erbjuder både utbildning och handledning vilket innebär att peer supporttrarna rustas och vid behov ges kollegialt och professionellt stöd.

Förvaltningen föreslår att föreningen NSPH:s ansökan beviljas och att 3,5 miljoner kronor utbetalas till föreningen NSPH för fortsatt drift av projektet, under perioden 2018-03-01 till och med 2018-12-31. Medlen medför att projektet fortlever och stabiliseras under perioden samt att fler peer supporttrar kan anställas.

Förvaltningen kommer att ta fram ett tydligt avtal med föreningen NSPH där det i framgår vad som ingår i föreningen NSPH:s uppdrag. Förvaltningen kommer även ta fram en modell för ekonomisk uppföljning.

Under förutsättning att utvärderingar av metoden visar på ett positivt resultat och att det finns en efterfrågan från stadens verksamheter kommer förvaltningen börja överväga ett långsiktigt införande av metoden. Förvaltningen kommer beakta möjligheten att skjuta till ytterligare statliga medel i syfte att säkra en fortsatt satsning under 2019. Dock bör den långsiktiga fortlevnaden ske i ordinarie verksamhet.

Bilaga

Ansökan tidsbegränsat bidrag från NSPH Stockholms län för projektet PEER Support.